

Tid Tisdagen den 13 maj 2025
kl. 13:00-13:35

Plats Gamla biblioteket, Tekniska nämndhuset

Närvarande

Rådets ledamöter:

Jan Lamby (Funktionsrätt Stockholm/HRF) ordföranden

Carin Lemberg (DHR) vice ordföranden

Håkan Jarmar (Funktionsrätt Stockholm/RSMH)

Övriga:

Jan Valeskog (S), ordföranden i stadsbyggnadsnämnden

Jonas Naddebo (C), vice ordföranden i

stadsbyggnadsnämnden

Anders Österberg (S), ordföranden i exploateringsnämnden

Tjänstepersoner:

Torkel Kjellman, stabschef stadsbyggnadskontoret

Carolina Zandén, stabschef exploateringskontoret

Hanna Amin, borgarrådssekreterare

Adam Valli Löfgren, borgarrådssekreterare

Helena Andersson, borgarrådssekreterare

Fabian Lind, rådets sekreterare

Funktionshinderrådet välkomnar presidierna och övriga närvarande till dagens möte.

Rådet har på förhand skickat frågor till presidierna som redovisas här tillsammans med efterföljande diskussion.

Skyddsrum

De senaste årens utveckling har aktualiserat Sveriges förmåga till civilt försvar och skydd. MSB har uppmärksammat behovet av skyddsrum.

Sådana finns byggda i de flesta fastigheter = flerbostadshus, framförallt de som byggts under 50 – 60 – 70 talen.

Någon inventering av hur många som finns och deras status finns inte i dagsläget.

Representanter för fastighetsägarna menar att samhället = myndigheter ska ta ett större ansvar. Och att det är

orimligt att alla skyddsrum ska göras användbara inom 48 timmar.

Ett påstående som kan ifrågasättas; många skyddsrum används som förråd, cyklar mm. De bör ganska lätt kunna iordningställas.

Vad fastighetsägarna inte säger är att skyddsrummen i åtskilliga fall hyrs ut som lager o dyl. Vilket alltså ger betydande intäkter, men samtidigt låser upp utrymmena.

Detta sammantaget gör att en grundlig inventering av skyddsrum i Stockholm är angelägen. Vi behöver kartlägga hur tillgången ser ut och den geografiska fördelningen. Samt givetvis också tillgänglighet och användbarhet för de med funktionsnedsättningar.

Jan Lamby inleder med att ge en bakgrund till frågan.

Jan Valeskog (S) svarar att det är Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) som har myndighetsansvaret. Skyddsrum ska kunna iordningställas inom 48 timmar vilket är fastighetsägarens ansvar. Staden har en pågående dialog med ansvariga statliga myndigheter kring iordningsställande av de stora skyddsrum som finns i Stockholm, exempelvis i parkeringsgarage.

Jan Lamby säger att det utöver att veta var skyddsrummen finns också är viktigt att veta under vilken period de byggts vilket kan ge en idé om hur tillgänglighetsanpassade de är.

Anders Österberg (S) svarar att det finns uppgifter om det i register hos MSB. Det är viktigt att komma ihåg att ansvaret i förlängningen ligger på statlig nivå att skyddsrummen är tillgängliga och lätta att iordningsställa.

Håkan Jarmar instämmer men säger att det är viktigt att kommunerna påminner MSB om detta ansvar.

Jonas Naddebo (C) säger att det är en viktig synpunkt. Finansieringen är en annan fråga. Staten och kommunerna måste gå i takt i dessa frågor.

Jan Lamby svarar att vi behöver undvika ett läge där kommuner och stat väntar på varandra. Det är också viktigt att ta i akt fastighetsägarnas ansvar.

Kunskap om tillgänglighet – insiktsutbildning

Rådets uppfattning är att kunskapen om vad tillgänglighet är minskar. I varje fall om man ser till den planering som gjorts på senare tid. Eller att man nonchalerar den kunskap som finns. Ex. vis Hagastaden med stora nivåskillnader; gång- och cykelbanor som byggs oseparatorade.

Tidigare genomfördes insiktsutbildning som åtminstone tjänstepersoner på de tekniska förvaltningarna deltog i. Såvitt vi kan förstå är det åtskilliga år sedan någon sådan utbildning genomfördes.

Rådet anser att insiktsutbildning borde anordnas, både för tjänstepersoner och förtroendevalda. Vi vill således att nämnderna uppdrar åt förvaltningen/-arna att anordna sådan utbildning.

Jan Lamby inleder med en bakgrund till frågan.

Anders Österberg (S) svarar att det blev ett uppehåll i insiktsutbildning för exploateringskontoret efter pandemin. Under 2024 anordnades de för kontorets medarbetare igen och ska nu ges löpande.

Carolina Zandén föreslår att landskapsarkitekterna som ansvarar för utbildningarna kan komma till rådet och presentera sitt arbete med dessa.

Rådet tycker att det är en bra idé.

Uppdatering av stadens riktlinjer

Vi har tidigare efterlyst en uppdatering av det ur tillgänglighetssynpunkt viktigaste dokumentet:

"Stockholm - en stad för alla" En väldigt bra sammanställning av regler och anvisningar för alla som arbetar med planering av den fysiska miljön.

Dessa riktlinjer antogs 2008, så det är hög tid att uppdatera och komplettera. Förvaltningen, företrädesvis på SBK, ska ges i uppdrag att verkställa detta.

Jan Lamby framför att Stockholm - En stad för alla kom för 17 år sedan och att mycket har hänt sedan dess. Det vore bra om arbetet med en uppdatering av dokumentet påbörjas inför att Boverkets nya byggregler börjar gälla. Det är också en brist att dokumentet inte finns med som referens exempelvis i de planhandlingar som tas fram.

Jan Valeskog (S) säger att en idé med dokumentet då det togs fram var att få in arbetssätt kring tillgänglighet i ordinarie arbete och handböcker. Det är politikens uppfattning att dokumentet har bidragit till detta.

Torkel Kjellman säger att dokumentet idag används inom stadsbyggnadskontoret som referenspunkt och inspiration eftersom det är sammansatt utifrån ett tillgänglighetsperspektiv som spänner över flera olika områden. Mycket har dock hänt i exempelvis i plan- och bygglagen vilket gör det daterat ur den synvinkeln.

Carolina Zandén säger att dokumentet beskriver perspektiven om tillgänglighet på ett bra sätt. De viktigaste punkterna ingår dock i de nya dokument som styr exploateringskontorets verksamhet idag.

Jan Valeskog (S) säger att de nya byggreglerna blir en bra bakgrund till att fortsatt diskutera frågan om tillgänglighet.

Torkel Kjellman beskriver hur de nya inslagen i byggreglerna, exempelvis de kring s.k. innovativa

lösningar, kan hanteras från stadsbyggnadskontorets sida. Torkel föreslår att representanter från kontoret kommer till rådet i närtid och berättar om frågan.

Rådet tackar för dagens möte. Presidierna tackar rådet för att de fick närvara.

Vid anteckningarna

Fabian Lind